

Βιβλίο

ΕΛΕΝΑ ΦΕΡΡΑΝΤΕ

Για την απόλαυση της ανάγνωσης και της γραφής

Μτφρ.: Δήμητρα Δόση
 Εκδόσεις Πατάκη

Από τα πιο γοητευτικά αναγνώσματα είναι αυτά που μας οδηγούν στα εργαστήρια της γραφής των συγγραφέων. Μάλιστα, αν οι συγγραφείς είναι τόσο δημοφιλείς όπως η Έλενα Φερράντε, το ταξίδι αυτό είναι συναρπαστικό. Πώς γράφουν, πώς αναπαριστούν κόσμους που δεν έχουν ζήσει, πώς «χτίζουν» τους ήρωες, πώς μπαίνουν στην ψυχοσύνθεσή τους, πώς χρησιμοποιούν τη γλώσσα. Στο βιβλίο αυτό περιλαμβάνονται τέσσερα ανέκδοτα κείμενα της Φερράντε για τη γραφή και το εργαστήριο του συγγραφέα, που παρουσιάστηκαν στον κύκλο διαλέξεων «Ουμπέρτο Έκο» της Μπολόνια, μιας πόλης που έχει ένα από τα πιο δυναμικά αναγνωστικά κοινά στην Ιταλία και στον κόσμο, και στο συνέδριο Ιταλικών οπουδών «Ο Δάντης και οι άλλοι κλασικοί».

MICHAEL FOESSEL

Κόκκινα Φανάρια - Η ηδονή και η αριστερά

Μτφρ.: Γιώργος Καράμπελας
 Εκδόσεις Πόλις

Ο καθηγητής Φιλοσοφίας στην Πολυτεχνική Σχολή του Παρισιού Μικαέλ Φεσέλ μας οδηγεί, με το καινούργιο του βιβλίο, στην επικρά-

τεια της ηδονής: της ηδονής του σεξ και του έρωτα, της ηδονής της γιορτής, της ηδονής του φαγητού. Δεν τον απασχολεί όμως γενικά η έννοια της ηδονής αλλά εκείνη η περιοχή όπου αυτή έρχεται σε επαφή με την αριστερά. Ο Φεσέλ βάζει το ερώτημα πώς μπορεί κάποιος/-α/-ο να απολαύσει τις ηδονές, πολλές από τις οποίες συνδέονται ή διαμορφώνονται από την αγορά και τον σύγχρονο καπιταλισμό. Αν το κάνει, μήπως γίνεται συνεργός μιας κοινωνίας ανισοτήτων και αδικίας; Ο συγγραφέας, μέσα από μια αριστοτεχνική περιήγηση σε κείμενα και άλλα υλικά, μας λέει ότι μπορεί να συνδυαστεί η ηδονή με την αριστερά. Αρκεί μόνο να συνδεθεί η ηδονή με τη χειραφέτηση και να απαλλαγεί από τον φόβο και την ντροπή.

ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΒΙΣΤΩΝΙΤΗΣ

Το παρασκήνιο της μνήμης

Εκδόσεις Καστανιώτη

Ο Αναστάσης Βιστωνίτης είναι ποιητής αλλά και σημαντικότερος literary journalist. Το νέο του βιβλίο ανήκει στην κατηγορία της «λογοτεχνικής δημοσιογραφίας» και είναι μια αφηγηματική περιπέτεια που μας οδηγεί στους κόσμους των συγγραφέων και των έργων τους. Βλέπουμε εδώ όλους τους συγγραφείς της δυστοπίας, τον Όργουελ, τον Χάξλει, τον Κέσλερ, τον Ζαμιάτιν, τον Μπράντμπερι. Μπαίνουμε στα στίπια όπου πέρασαν μέρος

της ζωής τους και έγραψαν συγγραφείς όπως ο Τολστόι, ο Κάφκα ή ο Έντγκαρ Άλαν Πόου. Παρακολουθούμε την περιπέτεια συγγραφέων που τους θεωρούμε «μαύρα πρόβατα» της λογοτεχνίας, όπως ο Έζρα Πάουντ ή ο Λουί Φερντινάν Σελίν. Διαβάζουμε θαυμάσια πορτρέτα του Στάινερ, του Φουκό, του Δαρβίνου, του Φρόιντ και άλλων και παρασυρόμαστε από το ρεύμα των μεγάλων κινήματων που διαμόρφωσαν τον 20ό αιώνα. Το βιβλίο αυτό μπορεί να διαβαστεί και ως αυτοβιογραφία του συγγραφέα, καθώς στηρίζεται στα δικά του πραγματικά ταξίδια, σε αυτό που νομίζουμε λογοτεχνική γεωγραφία.

ΜΕΡΟΠΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ

Οι Ρωμηοί της Πόλης κατά τον 19ο αιώνα

Επιμέλεια: Ν.Ε. Καραδιάκης

Εκδόσεις Βιβλιοπωλείου της Εστίας

Η Μερόπη Αναστασιάδου, καθηγήτρια πανεπιστημίου στη Γαλλία, είναι σήμερα από τις πιο σημαντικές ιστορικούς των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης. Στο βιβλίο της αυτό δεν ασχολείται όμως με όλο τον ελληνισμό της Πόλης αλλά με τους Έλληνες μιας συγκεκριμένης συνοικίας. Είναι η συνοικία του Πέρα (Μπέιογλου), όπου στη διάρκεια του 19ου αιώνα αναπτύσσεται μια σημαντική ελληνική κοινότητα που ασκεί μεγάλη επιρροή τόσο στο πεδίο της οικονομίας όσο και στο πεδίο της πολιτικής. Μέχρι το 1839 η κοινότητα αυτή δεν ξεπερνούσε τους 2.500 ανθρώπους, αλλά οι μετακινήσεις πληθυσμών που προκλήθηκαν από τον Κριμαϊκό Πόλεμο οδήγησαν σε δημογραφική έκρηξη. Η Αναστασιάδου, συνδυάζοντας τη μικροϊστορία της καθημερινής και οικογενειακής ζωής με τα θέματα της ταυτότητας, παρουσιάζει μια κοινωνία μοντέρνα, που δεν απέχει καθόλου από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

PABLO NERUDA

Τη ζωή μου, ομολογώ, την έζησα

Μετάφραση - σημειώσεις - επίμετρο: Γιώργος Κεντρωτής

Εκδόσεις Gutenberg

Ο ποιητής Πάμπλο Νερούδα γεννήθηκε το 1904, σ' ένα φτωχό χωριό της Χιλής,

Βιβλία ιστορίας, αυτοβιογραφίας, ημερολογίων

Εννιά βιβλία στοχασμού που εμπλουτίζουν τις γνώσεις μας και φέρνουν την έκπληξη του απρόοπτου.

και πέθανε τον Σεπτέμβριο του 1973, λίγες μέρες μετά το αιματηρό πραξικόπημα, κατά το οποίο ο στρατηγός Πινουσέτ ανέτρεψε τον νόμιμο αρχηγό του κράτους, τον σοσιαλιστή Αλιέντε. Λέγεται ότι το καθεστώς άφησε σχεδόν αβοήθητο τον ποιητή να πεθάνει σ' ένα νοσοκομείο επειδή ο Νερούδα είχε στηρίξει τον Αλιέντε. Στην αυτοβιογραφία του ο Νερούδα διηγείται «τον εντυπωσιακό και περιπετειώδη βίο του στη χώρα του, σε όλη την αμερικανική ήπειρο και την Κούβα, την Άνω Ανατολή, την Ινδία και την Κεϋλάνη, την Ισπανία, τη Γαλλία και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μιλά για σημαντικά διεθνή γεγονότα και περιγράφει κορυφαίους λογοτέχνες, καλλιτέχνες, πολιτικούς». Στο εκτενές επίμετρο παρουσιάζονται μεταφρασμένα όλα τα ποιήματα στα οποία αναφέρεται ο συγγραφέας.

ΙΑΝ ΚΕΡΣΧΑΟΥ
Προσωπικότητα και Εξουσία
Μτφρ.: Κώστας Παναγιώτου
Εκδόσεις Αλεξάνδρεια

Υπήρξε μια εποχή μέσα στον 20ό αιώνα που η ιστοριογραφία απαρνήθηκε τις προσωπικότητες και τον ρόλο τους στην ιστορία. Ήταν η εποχή του στρουκτουραλισμού, οπότε οι μεγάλης διάρκειας δομές θεωρούνταν πιο σημαντικές από τους ανθρώπους. Αυτή η παρένθεση έχει κλείσει προ πολλού, μολοντί άφησε πίσω της γόνιμο έδαφος, και η προσωπικότητα επανήλθε στο προσκήνιο της ιστοριογραφίας. Ο κορυφαίος ιστορικός Ιαν Κέρσους, που είναι ο συγγραφέας μιας εκπληκτικής βιογραφίας του Χίτλερ, στο νέο του βιβλίο παρουσιάζει μια σειρά προσωπικοτήτων του ευρωπαϊκού 20ού αιώνα που εμπλέκονται στην εξουσία και αλλάζουν προς το καλό και προς το κακό την Ιστορία. Από τη μια, βλέπουμε προσωπικότητες που άσκησαν, όπως λέει ο συγγραφέας, φονική εξουσία, ο Λένιν, ο Στάλιν, ο Χίτλερ, ο Μουσολίνι, ο Φράνκο. Και από την άλλη, προσωπικότητες που άλλαξαν τη ροή των πραγμάτων στις χώρες τους αλλά και στην Ευρώπη, τον Ντε Γκολ, τον Τσόρτσιλ, τον Αντενάουερ, τη Θάισερ, τον Χέλμουτ Κολ.

Εκπαιδευοντας παιδιά στη μετεπαναστατική Αθήνα

Μτφρ.: Μάνια Μεζιτή
Εκδόσεις Ευρασία/Φίλοι της Σχολής Χίλλ
Το πρώτο σχολείο για κορίτσια λειτούργησε στην Αθήνα το 1831. Ήταν η περίφημη σχολή Χίλλ, που λειτουργεί ακόμη, φτάνοντας σχεδόν τους δύο αιώνες, στο συγκρότημα της Πλάκας, στην οδό Θουκυδίδου. Αυτή η σχολή είχε ιδρυθεί από ένα ζευγάρι Αμερικανών μισιονάριων, τον Τζον και τη Φάνι Χίλλ. Ήταν προτεστάντες, για την ακρίβεια επισκοπικοί, και ανήκαν σε αυτό το μεγάλο κίνημα των προτεστάντων των Ηνωμένων Πολιτειών για τον «εκπολιτισμό» της Ανατολής. Η Ελλάδα ήταν το πρώτο χριστιανικό βασίλειο αυτής της «Ανατολής» και για τους Αμερικανούς ιεραπόστολους άξιζε τον κόπο να ταξιδέψουν σ' αυτήν τη μακρινή χώρα. Το ζευγάρι ήρθε και έμεινε τελικά όλη του τη ζωή στην Αθήνα. Η σχολή τους, προορισμένη για άπορα κορίτσια, αλλά δημοφιλής και για κορίτσια της αστικής τάξης, έγινε εκπαιδευτικός θεσμός και επηρέασε την εκπαιδευτική οργάνωση αλλά και την κοινωνία σε αυτές τις δεκαετίες διαμόρφωσης του κράτους. Τα ημερολόγια των Χίλλ, μαζί με φωτογραφίες και άλλα υλικά που παρουσιάζονται για πρώτη φορά σε αυτό το σημαντικό βιβλίο, δίνουν όψεις της ζωής στην Αθήνα του 19ου αιώνα, βλέποντάς τες από απόρροπες γωνίες. Μπορούμε να πούμε ότι οι ημερολογιακές εγγραφές συγκροτούν ένα βιωματικό μυθιστόρημα της Αθήνας.

JACK L. DAVIS (ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ SHARON R. STOCKER)

Ένα ελληνικό κράτος υπό διαμόρφωση
Μτφρ.: Ευφροσύνη Μαργελή
Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
Η αρχαιολογία μπορεί να δώσει συναρπαστικά αναγνώσματα, μερικά από τα οποία φτάνουν στα όρια του θρίλερ και του αστυνομικού μυθιστορηματος. Άλλωστε, εκεί στηρίζονται οι περιπέτειες του Ιντιάνο Τζόνσον και η δημοφιλία του. Είναι, λοιπόν, συναρπαστικό το βιβλίο του Αμερικανού αρχαιολόγου Τζακ Ντέιβις, που συνδιευθύνει, με τη Σάρρον Στόκερ, τις ανασκαφές στο ανάκτορο του Νέστορα στη μυκηναϊκή Πύλο. Ο Ντέιβις μας πηγαίνει πίσω στην Ύστερη Εποχή του Χαλκού, μεταξύ του 1600 και του 1400 π.Χ., για να μας δείξει ότι παρά τον ενάμιση αιώνα ανασκαφών

και ερευνών στην περιοχή ακόμη δεν έχουν διασαφηνιστεί τα στάδια της διαμόρφωσης του μυκηναϊκού πολιτισμού στη νότια Ελλάδα. Αλλά δεν είναι μόνο το αρχαιολογικό μυστήριο που κάνει το βιβλίο συναρπαστικό. Ο Ντέιβις και η Στόκερ γράφουν για το πώς η αρχαιολογία συνδέεται με το σήμερα, πώς μια τόσο παλιά εποχή έρχεται σε επαφή με νεότερες, πώς οι γενετικές έρευνες αλλάζουν τα δεδομένα της φυλετικής καθαρότητας, του εθνικισμού, του κοσμοπολιτισμού και πώς η αρχαιολογία μπορεί να τροφοδοτήσει έναν σύγχρονο πολιτικό λόγο. Exciting.

EHRENGARD SCHRAMM
Φαντάσματα του πολέμου

Μτφρ.: Μαρία Σταματοπούλου-Blumlein
Εκδόσεις Ασίνη
Η Έρεγκαρντ Σραμ ήταν η πρώτη Γερμανίδα που επισκέφτηκε τα Καλάβρυτα, τον Ιούνιο του 1952, για να δει από κοντά πώς ζούσαν οι χήρες των ανδρών που σφαγιάστηκαν από τους ναζί στη διάρκεια της Κατοχής – συγκλονίστηκε. Η εμπειρία αυτή την ώθησε να αναζητήσει τρόπους βοήθειας των γυναικών. Εξασφαλίζοντας πόρους από γερμανικές πηγές, κατόρθωσε να στείλει στη Γερμανία εβδομήντα παιδιά από τα Καλάβρυτα για να παρακολουθήσουν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που θα τους έδιναν τη δυνατότητα να εργαστούν σε γερμανικές επιχειρήσεις. Τα παιδιά αυτά μεγάλωσαν, δούλεψαν σε εταιρείες, επέστρεψαν τελικά στην Ελλάδα και έγιναν στήριγμα για τις μητέρες τους. Σε μια εποχή που οι γερμανικές αρχές δεν είχαν αρχίσει να συζητούν το θέμα της συνολικής γερμανικής ευθύνης στις σφαγές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, η Σραμ ταξίδεψε και σε άλλα μέρη της Ελλάδας, π.χ. στην Κρήτη, στην Ήπειρο, στη Μακεδονία, προκειμένου να στηρίξει τις κακοποιημένες από τους Γερμανούς κοινότητες. Το βιβλίο αυτό, στηριγμένο στο αρχείο της, παρουσιάζει αυτή την άγνωστη γερμανική δράση στη μεταπολεμική Ελλάδα και δείχνει τη σχέση Ελλάδας και Γερμανίας στη δύσκολη δεκαετία του 1950.

Βιβλίο

ΙΑΝ ΚΕΡΣΧΑΟΥ

ΤΖΑΚ Λ. ΔΑΒΙΣ

ΕΗΡΕΝΓΑΡΔ ΣΧΡΑΜΜ